

राज्य शिक्षा शोध एवं प्रशिक्षण परिषद्, पटना, बिहार

वार्षिक मूल्यांकन – 2026

प्रश्न-पत्र

कक्षा-VI

समय- 2 घंटे

विषय-संस्कृत

पूर्णांक-50

सामान्य निर्देश

- इस प्रश्न पत्र में कुल 5 प्रश्न हैं। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर देना अनिवार्य है।
- प्रत्येक प्रश्न के सामने उसके लिए निर्धारित अंक एवं निर्देश अंकित हैं।

1. मञ्जूषातः उचितं पदं चित्वा रिक्त स्थानानि पूरयत-

5 x 2 = 10

नीलवर्णः, षट्, उत्तिष्ठन्तु, फलानि, त्वं

- (क) वर्णानां ..... उच्चारण-स्थानानि।
 (ख) .....बालिका असि।
 (ग) ध्वजस्य केन्द्रे ..... अस्ति।
 (घ) यदा अध्यापकः कक्षाम् आगच्छति तदा प्रथमं सर्वे.....।
 (ङ.) स्वयं न खादन्ति ..... वृक्षाः।

2. अधोलिखितवाक्येषु "सत्यम्" "असत्यम्" वा लिखत -

5 x 2 = 10

- (क) सः शिक्षकः।
 (ख) अहमपि मम दिनचर्या वदामि।
 (ग) भारतीय संस्कृतौ अतिथीनां नितरां महत्त्वम् नास्ति।
 (घ) प्रहेलिकाः आबालवृद्धं मानसिकम् उल्लासं क्षीणयन्ति।
 (ङ.) मम द्वौ पादौ स्तः।

3. सुमेलनं कुरुत-

5 x 2 = 10

स्तंभ 'अ'

स्तंभ 'ब'

(क) सु+आगतम्	(i) शशाङ्कः
(ख) जनसेवका अतिभावुकाः	(ii) प्राप्तं करोति
(ग) चन्द्रः	(iii) स्वागतम्
(घ) सूर्यः	(iv) शुभचिन्तका नियतम्
(ङ.) प्राप्नोति	(v) दिवाकरः

लघु उत्तरीय प्रश्नाः

4. (i) अधोलिखितानां प्रश्नानाम् उत्तराणि एकपदेन लिखन्तु –

5 x 1 = 5

- (क) शूराः के?
 (ख) शुकः केन वर्णेन शोभते?
 (ग) मार्जार्याः कति शावकाः?
 (घ) मृगाः स्वयमेव कस्य मुखे न प्रविशन्ति?
 (ङ.) वृक्षाः स्वयं कानि न खादन्ति?

(ii) निम्नलिखितानां पदानां वर्ण वियोगं कुरु –

5 x 1 = 5

- (क) अजः = ...+.....+.....+.....
 (ख) मयूरः = ...+.....+.....+.....+.....+.....+.....
 (ग) बालाः = ...+.....+.....+.....+.....
 (घ) पाटलम् = ...+.....+.....+.....+.....+.....+.....
 (ङ.) कन्दुकम् = ...+.....+.....+.....+.....+.....+.....

दीर्घ उत्तरीय प्रश्नाः

5. संस्कृते अनुवादं कुरुत–

1 x 10 = 10

- (क) सुभद्रा खेलती है।
 (ख) मनोज गाता है।
 (ग) तुम सुन्दर हो।
 (घ) घर दूर है।
 (ङ.) इस समय पाँच बजे हैं।

अथवा

“पठ्” धातोः लट् लकारस्य रूपाणि लिखन्तु।

पुरुषः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमपुरुषः	.....	.....	.....
मध्यमपुरुषः	.....	.....	.....
उत्तमपुरुषः	.....	.....	.....